

Duurzaam behoud van groene kwaliteit

**GROENCOMPENSATIEBELEIDSPLAN 2009
STADSDEEL SLOTERVAART**

1 INLEIDING

Visie en doel

In de Kapverordening is bepaald dat de aanvrager van een kapvergunning, die noodzakelijk is ten behoeve van de realisering van een groot ruimtelijk project, bij zijn aanvraag een groencompensatieplan dient over te leggen. Het Dagelijks Bestuur van stadsdeel Slotervaart kan, op basis van de kapverordening en het kapvergunningenbeleid, in die gevallen bij kapvergunningen een voorschrift voor groencompensatie opnemen. Doelstelling van het voorliggende groencompensatiebeleid is om voor dergelijke projecten regels te geven over de wijze waarop het Dagelijks Bestuur van deze bevoegdheid gebruik zal maken.

Achterliggende doelstelling is om ook bij de grootschalige ruimtelijke projecten, zoals stedelijke vernieuwingsprojecten en grote herinrichtingsprojecten, de kwaliteit van het groen te waarborgen. Om dit te bereiken is kwaliteit het uitgangspunt voor de groencompensatie.

Aanleiding

In maart 2006 zijn de kapverordening, het kapvergunningenbeleid en het groencompensatiebeleid voor stadsdeel Slotervaart vastgesteld. Bij het groencompensatiebeleid kwam toen de nadruk te liggen op kwalitatieve compensatie. Het in 2006 vastgestelde groencompensatiebeleidsplan beperkte zich tot de grootschalige ruimtelijke projecten, zoals bij de stedelijke vernieuwing, omdat vooral hier de kansen liggen voor kwalitatief hoogwaardige groenoplossingen. Bij dergelijke projecten is het groencompensatiebeleidsplan richtsnoer bij de toetsing van groencompensatieplannen.

Al tijdens de vaststelling in 2006 werd voorgesteld om ongeveer een jaar na vaststelling een evaluatie uit te voeren en naar aanleiding daarvan zo nodig aanpassingen voor te stellen. Om te kunnen beschikken over meer ervaringsgegevens is later de evaluatie uitgesteld.

De belangrijkste reden voor de evaluatie is dat met een uitgewerkt systeem voor groencompensatie dat gericht is op behoud en realisatie van duurzaam groen bij grootschalige ruimtelijke projecten elders in het land nog weinig ervaring opgedaan. Dit betekent dat het opgestelde beleid zich nog in de praktijk moest bewijzen. De evaluatie is er op gericht om na te gaan of de gestelde doelstellingen inderdaad gerealiseerd worden.

Evaluatie en voorstellen voor verbetering

De evaluatie van het Groencompensatiebeleidsplan 2006 bestaat uit de volgende onderdelen:

- een analyse op basis van de groenboekhouding waarbij een vergelijking gemaakt is van het groen in de oorspronkelijk en in de nieuwe situatie;
- een inventarisatie van de knelpunten die zich in de afgelopen periode hebben voorgedaan;
- nagegaan is of recente ontwikkelingen, bijvoorbeeld ten aanzien van stedelijke vernieuwing, aanleiding zijn voor een aanpassing van het beleid.

Vervolgens zijn voorstellen voor verbetering geformuleerd. De belangrijkste bevindingen van de evaluatie staan hieronder.

Algemeen

Over de afgelopen twee jaar is voor de projecten waar groencompensatie is toegepast het groen dat oorspronkelijke situatie aanwezig was vergeleken met het groen in de nieuwe situatie. Uit de vergelijking blijkt dat de hoeveelheid groenwaarde equivalenten (gwe) in de nieuwe situatie hoger is dan in de oorspronkelijke situatie (816.846 gwe t.o.v. 692.055 gwe). Een groenwaarde equivalent is een maat voor de waardering van de kwaliteit van het groen (zie hoofdstuk 4). De toename in groenwaarde equivalenten over de afgelopen twee jaar wordt veroorzaakt door een verschuiving naar de hogere kwaliteitsklassen. De toename van kwaliteit ligt in lijn met hetgeen het groencompensatiebeleid beoogt. Tegenover de kwalitatieve toename staat een kwantitatieve afname van de hoeveelheid groen, die vooral wordt veroorzaakt door een afname van het groen in de lagere kwaliteitsklassen. Deze afname in kwantitatieve zin was reeds voorzien in het Groencompensatiebeleidsplan 2006. In Bijlage 1 staat de vergelijking tussen het oude en het nieuwe groen nader gespecificeerd.

Reikwijdte van het beleid

De groencompensatie zoals beschreven in het Groencompensatiebeleidsplan 2006 is van toepassing op grootschalige ruimtelijke projecten, zoals bijvoorbeeld bij stedelijke vernieuwing. Omdat het gehanteerde beleid een middel is gebleken om een kwaliteitsverbetering van het groen te realiseren en ook procedureel gezien goed functioneert, wordt voorgesteld om het groencompensatiebeleid ook toe te passen op de herinrichtingsprojecten waarbij groen een zodanige omvang heeft dat het mogelijkheden biedt voor een substantiële kwaliteitsverbetering. Dit biedt de mogelijkheid om ook bij dergelijke projecten in te zetten op kwalitatieve compensatie én ook planten, heesters, gras en kruiden mee te laten tellen in de compensatie.

Categorie-indeling

De categorie-indeling van het groen vormt de basis voor de groencompensatieberekeningen. Het gaat hier om de indeling van zowel bomen als overig groen. Ten aanzien van de indeling zijn enkele knelpunten geconstateerd. Naar aanleiding hiervan zijn de onderstaande voorstellen voor verbetering geformuleerd:

- de benaming van de categorieën bomen waren in het Kapvergunningenbeleid 2006 en het Groencompensatiebeleidsplan 2006 niet eenduidig. In het eerste beleidsstuk werd gesproken over categorie 1, 2 en 3 bomen en in het tweede over A, B en C bomen. In beide herziene stukken zal de benaming A, B en C gebruikt worden met in beide plannen dezelfde omschrijving;
- aan de categorie-indeling bij de bomen wordt de categorie monumentale bomen toegevoegd;
- een haag bomen kon in de oude categorie-indeling niet goed worden ondergebracht. Daarom is er een haag bomen als een aparte categorie toegevoegd;
- kruidachtige gewassen zijn toegevoegd aan de categorie A van de Heesters/planten.

Afbakening tot het projectgebied

In het Groencompensatiebeleidsplan 2006 was opgenomen dat, als er binnen het projectgebied geen compensatie gevonden kon worden, de compensatie eventueel in een naburig gebied plaats zou kunnen vinden. Voorgesteld wordt om de compensatie strikter af te bakenen tot het projectgebied zelf. De redenen hiervoor zijn:

- in de praktijk bleek in de afgelopen twee jaar dat compensatie meestal binnen het projectgebied zelf gerealiseerd kon worden. Er blijkt dus nauwelijks een noodzaak te zijn voor een regeling voor compensatie buiten het projectgebied. De verwachting is dat deze noodzaak zich ook bij de grote
- als gevolg van de ontwikkelingen binnen de stedelijke vernieuwing is er een andere rolverdeling gekomen tussen het stadsdeel en de corporaties. Voordat de 'Parkstaddeal' in werking trad, waren het stadsdeel en de corporaties gezamenlijk verantwoordelijk voor het opstellen van de uitwerkingsplannen bij de stedelijke vernieuwing. Na de Parkstaddeal worden de nieuwe uitwerkingsplannen door de corporatie opgesteld en stelt het stadsdeel randvoorwaarden. Gezien de veranderde rollen is compensatie buiten het projectgebied lastiger te realiseren. Binnen de plannen voor stedelijke vernieuwing is alleen compensatie realistisch tot de grens waarbij de betreffende corporatie nog invloed heeft.

Groenboekhouding en rapportage

In het Groencompensatiebeleidsplan 2006 was opgenomen dat jaarlijks over de groenboekhouding gerapporteerd zou worden aan het Dagelijks Bestuur. Inmiddels staat de groenboekhouding op de intranetsite van stadsdeel Slotervaart. De daar vermelde informatie wordt regelmatig geactualiseerd. Per categorie bomen en ander groen worden per project de aantallen in de oorspronkelijke situatie en in de nieuwe situatie vermeld. Dit verschaft op projectniveau inzicht in de groencompensatie. Omdat er nu via intranet een actueel overzicht van de groencompensatie beschikbaar is, wordt voorgesteld om deze informatie niet ook nog apart aan het Dagelijks Bestuur te gaan rapporteren.

Financiering

De tekst over de financiering van de groencompensatie is ingekort t.o.v. het eerdere Groencompensatiebeleidsplan 2006. Gezien de recente ontwikkelingen binnen de stedelijke vernieuwing, zoals het van kracht worden van de Parkstaddeal, voert het te ver om in detail te beschrijven hoe de kosten van de groencompensatie bij dergelijke projecten kan worden gefinancierd. Er wordt nu verwezen naar de geldende regelingen voor financiering.

Kader

Het groencompensatiebeleid staat niet op zichzelf, maar maakt deel uit van een breder groenbeleid. De meest directe relatie is die met de kapverordening en het kapvergunningenbeleid. Bij grootschalige ruimtelijke projecten, zoals bij stedelijke vernieuwing en grote herinrichtingsprojecten waarbij groen een zodanige omvang heeft dat een kwaliteitsverbetering van het groen kan worden bereikt, is het groencompensatiebeleidsplan een richtlijn voor de wijze waarop het Dagelijks Bestuur invulling zal geven aan zijn bevoegdheid om aan de vergunning een voorschrift ten behoeve van groencompensatie te verbinden.

Het groencompensatiebeleid is daarnaast afgestemd op ander stadsdeelbeleid, zoals de Groenvisie Slotervaart. Bij het uitwerken van een concreet groencompensatieplan zal vanzelfsprekend met het geldende beleid binnen het stadsdeel rekening gehouden moeten worden, bijvoorbeeld met betrekking tot het beheer van groen, ontwikkelingsplannen voor wijkgroen, het verkeersbeleid, het beleid voor kabels en leidingen en de voorschriften uit de Flora- en faunawet.

Opzet

In dit groencompensatiebeleid zijn eerst de uitgangspunten uitgewerkt (hoofdstuk 2). Daarna is de reikwijdte van het groencompensatiebeleid aangegeven, zodat duidelijk is wanneer het beleid van toepassing is en wat de juridische context hiervan is (hoofdstuk 3). De kern van het groencompensatiebeleid komt aan bod in hoofdstuk 4, waar de waardebepaling van het groen is uitgewerkt. Hoe het groencompensatiebeleid wordt geïmplementeerd binnen de organisatie van het stadsdeel staat beschreven in hoofdstuk 5. Tot slot is aandacht geschonken aan de financiering van de groencompensatie (hoofdstuk 6).

In bijlage 1 staat een rapportage over de toegepaste groencompensatie sinds het in werking treden van het Groencompensatiebeleidsplan 2006. Bijlage 2 geeft een onderbouwing voor de waardebepaling van de verschillende categorieën bomen.

2 UITGANGPUNTEN GROENCOMPENSATIEBELEID

De volgende uitgangspunten worden bij het (herziene) groencompensatiebeleid gehanteerd.

- **Kwalitatieve compensatie**

Het belangrijkste uitgangspunt van het groencompensatiebeleid is, dat groen dat verdwijnt kwalitatief moet worden gecompenseerd. Kwaliteit wordt tot uitdrukking gebracht in het soort groen, de locatie, de beeldbepalendheid en de duurzaamheid van de standplaats. Hierbij is het voor de kwalitatieve waardering tevens van belang of het groen deel uitmaakt van groenstructuren die in beleid zijn vastgelegd, zoals in de Groenvisie Slotervaart. Dergelijk groen krijgt een hogere waardering.

Door kwalitatieve compensatie wordt het mogelijk om groen dat verdwijnt te compenseren met in kwantitatieve zin minder groen, maar van een hogere kwaliteit.

- **Systematische omrekening**

Om een kwalitatieve compensatie mogelijk te maken is het noodzakelijk dat de kwaliteit van bestaand en nieuw groen eenduidig wordt vastgesteld. Hiertoe zal een methode worden gehanteerd waarbij de waarde van het groen in de bestaande en toekomstige situatie op dezelfde rekenkundige wijze kan worden berekend. Hierdoor is het mogelijk groencompensatie uit te werken en objectief te beoordelen.

- **Zo volledige mogelijke compensatie**

Uitgangspunt is het streven naar een zo volledig mogelijke compensatie in groen binnen het project. Indien bij een project echter geen volledige kwalitatieve groencompensatie mogelijk is en dit wordt door de initiatiefnemer aannemelijk gemaakt, kan een ander vorm van compensatie worden opgelegd. Een mogelijkheid hierbij is om in het kader van de kapvergunning aan de initiatiefnemer op te leggen dat zij compenserende maatregelen via een financiële bijdrage aan een groencompensatiefonds moet bewerkstelligen. De gelden van dit fonds dienen te worden besteed aan kwalitatieve verbetering van het groen, bij voorkeur in de nabijheid van het plangebied maar in ieder geval binnen het stadsdeel.

- **Integraal groenbeleid**

Bij het uitwerken van het groencompensatiebeleidsplan wordt ook rekening gehouden met overig stadsdeelbeleid op het gebied van groen en wordt gestreefd naar een integrale aanpak van het groenbeleid. Belangrijk punt hierbij is het streven naar het behoud van de belangrijke groenstructuren van het stadsdeel en hun karakteristieken.

3 REIKWIJDTE GROENCOMPENSATIEBELEID

Afbakening

Het groencompensatiebeleid is van toepassing op grootschalige ruimtelijke projecten, zoals stedelijke vernieuwingsprojecten en grote herinrichtingsprojecten waarbij groen een zodanige omvang heeft dat het mogelijkheden biedt voor een kwaliteitsverbetering.

Bij de projecten die aan bovengenoemde omschrijving voldoen of hier een deelproject van vormen, wordt in het kader van de kapvergunning een voorschrift voor groencompensatie opgenomen. Het plan voor groencompensatie bij een project zal worden beoordeeld aan de hand van het groencompensatiebeleid.

Het groencompensatiebeleid is niet van toepassing voor onder meer:

- reguliere onderhoudswerkzaamheden in de openbare ruimte;
- kleine herinrichtingen waarbij het groen een geringe omvang heeft;
- het verwijderen van groen door bewoners;

Bij het aan het kapvergunningenbeleid gekoppelde groencompensatiebeleid wordt rekening gehouden met al het groen in het stadsdeel. Dus alle bomen, heesters, gras en kruiden in openbaar groen of in bezit van woningbouwcorporaties of andere private organisaties of personen kunnen bij de groencompensatie worden betrokken. In de stedelijke vernieuwingsgebieden waar een aanzienlijk deel van het groen, met een openbaar karakter, in bezit van woningbouwcorporaties is, zal dit groen dus ook onder de groencompensatieregeling vallen. Ook daktuinen op bijvoorbeeld parkeergarages worden meegeteld bij de groencompensatie.

Overgangssituatie

Het herziene groencompensatiebeleid is van toepassing op grootschalige projecten waarvoor nog geen kapvergunning is aangevraagd. Hierbij geldt een uitzondering voor de projecten waar de voorbereidingen en de planvorming op basis van het eerdere groencompensatiebeleid al zover gevorderd zijn dat redelijkerwijs niet verlangd kan worden dat alsnog het herziene groencompensatiebeleid wordt gehanteerd bij het beoordelen van de kapvergunningaanvraag. Hiertoe zal een beargumenteerd verzoek moeten worden ingediend bij de aanvraag van een kapvergunning. Voor de projecten waarbij voor maart 2006 (vaststelling Groencompensatiebeleidsplan 2006) al een kapvergunning is verleend, zal het op moment van de verlening van de kapvergunning geldende beleid van toepassing zijn.

Juridische context

Het Dagelijks Bestuur van stadsdeel Slotervaart is het bevoegde orgaan om kapvergunningen te verlenen. Het Dagelijks Bestuur kan als bevoegd gezag beleidsregels vaststellen met betrekking tot deze bevoegdheid. Het Dagelijks Bestuur kan een kapvergunning slechts weigeren op gronden zoals genoemd in de kapverordening:

- natuur- en milieuwaarden;
- landschappelijke waarden;
- cultuurhistorische waarden;
- waarden van stadsschoon;
- waarden van recreatie en leefbaarheid;
- (monumentale) waarde van de houtopstand.

Bij grootschalige ruimtelijke projecten en de grote herinrichtingsprojecten zullen deze belangen al snel aan de orde zijn. Er is dan sprake van een weigeringsgrond op grond waarvan het Dagelijks Bestuur bevoegd is de aanvraag te weigeren. Ook bestaat de bevoegdheid om aan een vergunning voorschriften te verbinden ter bescherming van de hiervoor genoemde belangen. Het groencompensatiebeleid geeft regels over de wijze waarop het Dagelijks Bestuur bij grote ruimtelijke projecten van deze bevoegdheden gebruik zal maken. Het groencompensatiebeleid geeft voor dergelijke projecten richtlijnen over hoe invulling gegeven wordt aan de, in het kapvergunningenbeleid en de kapverordening genoemde, herplant van bomen en andere groencompensatie.

Bij grootschalige ruimtelijke projecten en grote herinrichtingsprojecten zal de indiener van een kapvergunningaanvraag een groencompensatieplan dienen te overleggen. In dit voorstel dient de huidige situatie gedetailleerd volgens de richtlijnen van het groencompensatieplan te zijn geïnventariseerd, uitgedrukt in groenwaarde equivalenten (voor een toelichting op dit begrip zie hoofdstuk 4). Daarnaast dient het plan een voorstel op hoofdlijnen te bevatten omtrent de wijze waarop de groencompensatie zal plaatsvinden. Indien de aanvrager een dergelijk plan niet overlegt,

zou de aanvraag - nadat de aanvrager een termijn gegeven is om dit gebrek te verhelpen - buiten behandeling gesteld kunnen worden op grond van artikel 4:5 Awb. Indien de aanvrager een dergelijk plan wel overlegt en het concept-plan wordt goed bevonden kan de vergunning worden verleend onder de voorwaarde dat een uitgewerkt groencompensatieplan wordt opgesteld en uitgevoerd conform de regels van het groencompensatiebeleidsplan. Een voorschrift hiertoe zal in de kapvergunning worden opgenomen.

Regeling bij niet volledige groencompensatie

Het uitgangspunt is het streven naar een volledige kwalitatieve groencompensatie binnen het project waar de kapvergunning voor is aangevraagd. Mede gezien de grote verdichtingsopgave bij de stedelijke vernieuwing is het denkbaar dat volledige groencompensatie niet haalbaar is bij bepaalde projecten. Indien de aanvrager aannemelijk maakt dat de volledige compensatie in groen niet mogelijk is binnen het project, kan het Dagelijks Bestuur de compensatie anders vaststellen en/of bepalen dat een gedeelte van de compensatie in de vorm van financiële compensatie zal dienen te geschieden. In deze gevallen zal het Dagelijks Bestuur de hoogte van de compensatie bepalen, waarbij geldt dat de compensatieverplichting (financieel, anders of een combinatie van beide) niet meer mag bedragen dan het berekende tekort aan groenwaarde*.

* De hoogte van het te betalen bedrag aan financiële compensatie is gelijk aan de geraamde kosten om het deel van het groentekort, waar financiële compensatie voor is opgelegd, elders te kunnen compenseren.

4 BEPALING WAARDE VAN HET GROEN

Groenwaarde equivalenten

Voor een kwalitatieve groencompensatie is het noodzakelijk om de kwaliteit van het groen eenduidig vast te leggen. Stadsdeel Slotervaart kiest ervoor om de kwaliteit uit te drukken in zogenaamde groenwaarde equivalenten (gwe). De groenwaarde equivalent is een rekeneenheid voor de kwaliteit van verschillende vormen van groen. Door van alle vormen van groen het aantal gwe's te bepalen, is het mogelijk om verschillende vormen van groen met elkaar te vergelijken en is het tevens mogelijk de oorspronkelijke situatie van het groen in een projectgebied te vergelijken met een toekomstige situatie. Hoewel de gwe gerelateerd is aan de financiële waarde van verschillende vormen van groen is er om de volgende redenen voor gekozen om de euro niet als rekeneenheid te gebruiken:

- door de waarde in gwe uit te drukken wordt benadrukt dat de kwalitatieve waarde centraal staat en niet de financiële waarde;
- indien de waarde van het groen voor de uitgangssituatie en de toekomstige situatie in de projectplannen in euro's zou worden uitgedrukt, zou dit tot verwarring kunnen leiden omdat deze bedragen niet direct gerelateerd zijn aan werkelijke kosten en budgetten voor de aanschaf en aanleg van nieuw groen.

De gwe is gekoppeld aan de gemiddelde financiële waarde van de verschillende vormen van groen. De wijze waarop deze gemiddelde financiële waarde is bepaald, wordt in de laatste paragraaf van dit hoofdstuk toegelicht.

Er sprake van volledige kwalitatieve compensatie binnen een project indien de waarde van het groen, uitgedrukt in groenwaarde equivalenten, na de uitvoering van het project tenminste gelijk is aan de waarde van het groen voor uitvoering van het project.

Indeling in groencategorieën

Bij de waardetoekenning worden verschillende categorieën bomen, heesters en gras/kruiden onderscheiden. De criteria die bepalen in welke categorie verschillende soorten groen vallen staan vermeld in tabel 1. Per categorie is tevens de waarde (uitgedrukt in groenwaarde equivalenten) van het betreffende groen vermeld.

Tabel 1 *Categorie-indeling en waarde van het groen voor bepaling van de benodigde groencompensatie*

Soort groen	Categorie	Toelichting	Aanvullende voorwaarde	Groenwaarde equivalenten	Per
Bomen	Monumentaal	Bomen die vermeld staan op de monumentale bomenlijst wordt in principe geen kapvergunning verleend, tenzij er zeer zwaarwegende redenen zijn zoals ziekte of een situatie waar de boom acuut gevaar oplevert.		15.000	Stuk
Bomen	A	Bomen van een hoogwaardige status, bepaald door een standplaats binnen het structuurgroen of door een standplaats buiten het structuurgroen waarbij de boom op minimaal 10 meter van de dichtstbijzijnde gevel of verharding staat. Tevens kunnen bomen waarvoor vergaande standplaatsverbeteringen zijn toegepast onder de categorie A bomen vallen.	Ten minste 10 Jaar oud, Beschermd standplaats *	1.150	Stuk
			Ten minste 10 jaar oud	750	Stuk
Bomen	B	Alle bomen of standplaatsen die niet in de categorie monumentale bomen, categorie A en categorie C bomen vallen. In deze categorie kunnen ook bomen vallen waarvoor vergaande standplaatsverbeteringen zijn toegepast.	Ten minste 7 jaar oud, Beschermd standplaats*	400	Stuk
			Ten minste 7 jaar oud	150	Stuk
Bomen	C	Bomen met een zeer lage functionele waarde en met een niet functionele standplaats waardoor ze niet te beheren zijn.	Ten minste 5 jaar oud	50	Stuk
Heesters/ Planten	A	- alle heesters met een functie in het structuurgroen - alle heesters met een overige gewenste functie, zoals zichtscherm, windscherm, zonwering, verkeersgeleiding, enzovoorts - alle vanaf de openbare weg zichtbare heesters op daken - alle heesters in parken en de Oeverlanden - alle heesters met een bijzondere cultuurhistorische waarde - aanplant van een haag	Ten minste 5 jaar oud	3	M ²
Heesters/ Planten	B	- alle tijdelijke heesters - alle overige heesters	n.v.t.	1,5	M ²

Soort groen	Categorie	Toelichting	Aanvullende voorwaarde	Groenwaarde Equivalenten	Per
Heesters/ Planten	C	• heesters met een zeer lage functionele waarde • alle heesters die door de plaats waar ze staan niet te beheren zijn.	n.v.t.	1	M ²
Gras/kruiden	A	• alle gras/kruiden in het structuurgroen • alle gras/kruiden op natuurvriendelijke oevers • kruidachtige gewassen • gevarieerde gras/kruiden op daken • gevarieerde gras/kruiden in nat/drassengebieden • alle gras/kruiden in parken	n.v.t.	3	M ²
Gras/kruiden	B	• alle overige gras/kruiden, zoals gras in plantsoenen	n.v.t.	1	M ²

* categorie A en B bomen met (ondergrondse) beschermingsmaatregelen hebben een waarde die hoger is dan bomen uit de zelfde categorie zonder beschermingsmaatregelen

Toelichting op de indeling in tabel 1

- Uit tabel 1 is te zien dat, door in een project groen te kiezen uit een hogere categorie dan het bestaande groen, volledig kan worden gecompenseerd met een geringer aantal bomen en een geringere oppervlakte heesters of gras/kruiden.
- Het beschermen van de standplaats van bomen uit de eerste en tweede categorie tegen risico's van graafwerkzaamheden en dergelijke is gehonoreerd in de waardering. Beschermingsconstructies beschermen de boom op de langere termijn en kunnen daarmee gezien worden als een investering in duurzaamheid.
- Bij compensatie zal een boom ook een minimale leeftijd moeten hebben om te voorkomen dat een jonge boom met een te geringe omvang wordt geplant.
- Bomen die te dicht op andere bomen staan en daarmee geen reële standplaats vertegenwoordigen worden niet meegeteld bij de waardering van het groen. Het kappen van dergelijke bomen wordt beschouwd als dunning (zie ook Kapvergunningenbeleid).
- Omdat een haag bomen tijdens de aanplant nog niet voldoet aan de eis voor een rij bomen, wordt de haag gewaardeerd volgens de waarde van Heesters/planten categorie A.
- Voor bomen die zijn opgenomen op de monumentale bomenlijst wordt in principe geen kapvergunning verleend, tenzij er zeer zwaarwegende redenen zijn zoals ziekte of een situatie waar de boom acuut gevaar oplevert.

Waardebepaling

Om per categorie een gemiddelde waarde per boom te bepalen is gebruik gemaakt van een afgeleide van de methode Raad. Bij de vrij algemeen geaccepteerde methode Raad wordt de waarde van een boom bepaald door een aantal variabelen. Omdat bij het groencompensatiebeleid variabelen als standplaats en soort boom een grote rol spelen, krijgen de scores voor dergelijke variabelen een belangrijke invloed op de waardering. Een boom uit de A-categorie krijgt bijvoorbeeld een hoge score voor de standplaats en soort. Voor andere variabelen zoals de conditie en de leeftijd van een boom is uitgegaan van een gemiddelde waarde. Dit maakt het mogelijk om een vaste waarde te geven aan een bepaalde categorie bomen die niet afhankelijk is van de toevallige conditie of leeftijd van een boom. Dit is met name belangrijk om ook aan toekomstige bomen een waarde te geven die vergelijkbaar is met de waardering in de oorspronkelijke situatie. De gehanteerde systematiek voor de waardering van bomen staat nader toegelicht in bijlage 3. De waardering van het overige groen is voornamelijk gerelateerd aan de aanlegkosten.

5 IMPLEMENTATIE GROENCOMPENSATIEBELEID IN AANPAK EN PROCEDURES

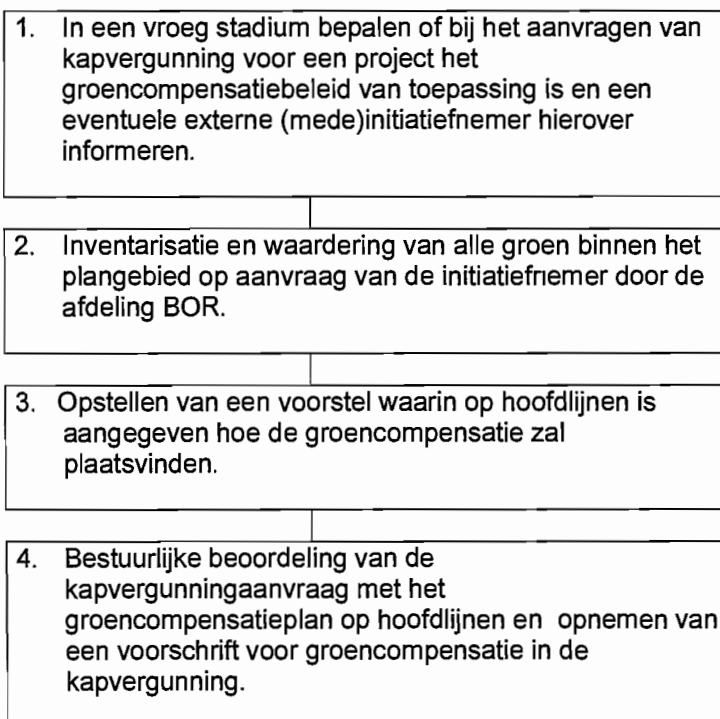
Implementatie

Bij de inventarisatie van het bestaande groen, voor de projecten waar het groencompensatiebeleid van toepassing is, zal gebruik gemaakt worden van een kaart waarbij het groen binnen het stadsdeel is vastgelegd in de verschillende categorieën. Deze Groenbeleidskaart is door de afdeling Beheer Openbare Ruimte (BOR) op basis van de Groenvisie Slotervaart opgesteld en zal zo nodig door deze afdeling worden geactualiseerd.

Als er zwaarwegende argumenten zijn om de waarde van het groen (zoals weergegeven in tabel 1) aan te passen, zal hiervoor door de afdeling BOR een voorstel worden gedaan. Aanpassingen worden ter goedkeuring voorgelegd aan het Dagelijks Bestuur. Er zal terughoudend met eventuele aanpassingen in de waardering worden omgegaan, omdat dit ten koste gaat van de eenduidigheid in de waardering van het groen en daardoor de groencompensatie over jaren heen minder goed vergelijkbaar is.

Procedure

Voor de uitwerking van de groencompensatie in een project moeten de volgende stappen worden doorlopen.

1. Indien een externe (mede)initiatiefnemer plannen heeft voor een grootschalig ruimtelijk project of herinrichting, zullen er meestal al in een vroeg stadium contacten zijn met het stadsdeel. Tijdens deze contacten zal de externe (mede)initiatiefnemer in een vroeg stadium geïnformeerd worden over het al dan niet van toepassing zijn van het groencompensatiebeleid voor het project. Indien er geen betrokkenheid van het stadsdeel is bij een grootschalig ruimtelijk project of herinrichting ligt het op de weg van de externe initiatiefnemer om bij het stadsdeel te informeren of voor het project het groencompensatiebeleid van toepassing is.
2. De initiatiefnemer vraagt aan de afdeling BOR om het bestaande groen te inventariseren. Bij de inventarisatie kan gebruik gemaakt worden van de groenbeleidskaart en zo nodig een aanvullende veldinventarisatie. De waardering gebeurt op basis van de groenwaarde equivalenten zoals deze zijn genoemd in tabel 1. De afdeling BOR geeft ook de randvoorwaarden voor de groencompensatie. Belangrijk hierbij is het behoud van groenstructuren van het stadsdeel en hun karakteristieken zoals genoemd in de Groenvisie Slotervaart. Ook geeft de afdeling BOR randvoorwaarden voor het beheer.

3. De initiatiefnemer gaat na wat de mogelijkheden voor groencompensatie zijn binnen het project. Hiertoe wordt bij de (stedenbouwkundige) planvorming rekening gehouden met de mogelijkheden voor groencompensatie binnen het project. Om invulling te geven aan voldoende kwalitatieve compensatie bij een grootschalig ruimtelijk project zal het van belang zijn om hier al in een vroeg stadium bij de planvorming rekening mee te houden. Bij dergelijke projecten is het wenselijk als in het uitwerkingsplan (stedelijke vernieuwing) en stedenbouwkundig plan (plaberum) al op hoofdlijnen de mogelijkheden voor groencompensatie zijn aangegeven. Een concept-groencompensatieplan op hoofdlijnen wordt bijgevoegd bij de kapvergunningaanvraag. Hieruit moet in ieder geval de waarde van het groen in de huidige situatie, uitgedrukt in groenwaarde equivalenten worden opgenomen, alsmede een voorstel op hoofdlijnen omtrent de wijze waarop de compensatie zal plaatsvinden. Als wel al een gedetailleerd plan voor toekomstige groencompensatie beschikbaar is, kan dit in plaats van het plan op hoofdlijnen worden bijgevoegd. Indien volledige groencompensatie niet mogelijk wordt geacht, dient dit in het plan te worden gemotiveerd en dient een voorstel te worden gedaan omtrent de maximale mogelijkheden voor groencompensatie binnen het project. Als het project deel uitmaakt van een groter plan, zullen bij niet volledige compensatie ook de mogelijkheden binnen dit grotere plan betrokken dienen te worden.
Het voorstel voor de groencompensatie gaat voor advies naar de afdeling BOR ter beoordeling of het voorstel in lijn ligt met hetgeen het groencompensatiebeleidsplan beoogt.
4. De ingediende kapvergunningaanvraag met het concept-groencompensatieplan wordt door het Dagelijks Bestuur beoordeeld. Indien het akkoord wordt bevonden zal in de regel het Dagelijks Bestuur een voorschrift opnemen omtrent de omvang van de verplichting tot groencompensatie. De groencompensatie dient te worden uitgevoerd conform de regels van dit groencompensatieplan. De naleving van de verplichting tot groencompensatie wordt gecontroleerd door de afdeling BOR. Indien blijkt dat het voorschrift wordt overtreden, bestaat de bevoegdheid daartegen handhavend op te treden.
In het geval van financiële compensatie, voert het stadsdeel de compenserende maatregelen, die buiten het projectgebied vallen, uit.

Rapportage

Om een goed overzicht te houden van het groen dat op basis van het groencompensatie beleid verdwijnt en terugkomt, houdt de afdeling BOR een groene boekhouding bij. De groenboeking staat op de intranetsite van het stadsdeel en wordt regelmatig geactualiseerd. De groenboekhouding vermeldt per project en per categorie de hoeveelheid groen in de oorspronkelijke situatie en de hoeveelheid groen die terugkomt in de nieuwe situatie.

Financiering

Uitgangspunt voor de financiering en de uitvoering van de groencompensatie is dat de initiatiefnemer betaalt. De verschillende initiatiefnemers voor projecten kunnen zijn:

- het stadsdeel zelf
- woningcorporaties
- andere overheden (Centrale stad, Rijkswaterstaat, waterbeheerder)
- projectontwikkelaars en bedrijven.
- gedeeld opdrachtgeverschap, zoals het stadsdeel en de woningcorporaties.

Andere overheden, projectontwikkelaars en bedrijven zijn zelf verantwoordelijk voor het uitvoeren en financieren van de groencompensatie.

In algemene zin dient bij projecten de groencompensatiemaatregelen en de kosten daarvan te worden meegenomen in het inrichtingsplan van de nieuwe woonomgeving. De wijze van financiering van deze projecten is afhankelijk van de regeling waaronder het betreffende project wordt gerealiseerd. Voor de inhoudelijke zaken van de financiering wordt verwezen naar de handleiding en werkwijze van de verschillende projectvormen.

Voor het aanleggen van groenvoorzieningen en de hierin verwerkte groencompensatie kan in bepaalde gevallen subsidie worden verkregen. De initiatiefnemer is zelf verantwoordelijk voor het nagaan van de mogelijkheden van de subsidieregelingen voor het betreffende project en het aanvragen van de subsidie.

BIJLAGE 1 RAPPORTAGE GROENCOMPENSATIE

Onderstaand overzicht laat over de periode vanaf het in werking treden van het Groencompensatiebeleidsplan 2006 (in maart 2006) tot juli 2008 een vergelijking zien tussen het groen in de oorspronkelijke situatie en de nieuwe situatie.

Inventarisatie oorspronkelijke situatie				
Soort	Categorie	Aantal/ oppervlak	Waarde in groenwaarde equivalenten	
			Per stuk / m²	Totaal
Bomen	A	301 stuks	750	225.750
	B	1.525 stuks	150	228.750
	C	1.088 stuks	50	54.400
Heesters	A	1.160 m ²	3	3.480
	B	48.297 m ²	1,5	72.446
Gras/kruiden	A	7.072 m ²	3	21.216
	B	86.013 m ²	1	86.013
Totaal				692.055

Overzicht groen na uitvoering van de groencompensatie				
Soort	Categorie	Aantal/ oppervlak	Waarde in groenwaarde equivalenten	
			Per stuk / m²	Totaal
Bomen	A met bescherming	80 stuks	1150	92.000
	A	219 stuks	750	164.250
	B met bescherming	285 stuks	400	114.000
	B	1.133 stuks	150	169.950
	C	1.565 stuks	50	78.250
Heesters	A	3.297 m ²	3	11.781
	B	32.077 m ²	1,5	48.116
Gras/kruiden	A	22.218 m ²	3	66.654
	B	71.845 m ²	1	71.845
Totaal				816.846

* toelichting op de verschillende categorieën staat in hoofdstuk 4 van het Groencompensatiebeleidsplan

In de eerste tabel "Inventarisatie oorspronkelijke situatie" staan, voor de projecten waarbij het groencompensatiebeleid is toegepast, de aantallen bomen, heesters en planten en het oppervlak aan gras en kruiden die in de oorspronkelijke situatie aanwezig waren.

In de tweede tabel staan de aantallen bomen, heesters en planten en het oppervlak aan gras en kruiden vermeld die volgens de vastgestelde plannen terugkomen in het betreffende projectgebied. Het betreft hier zowel groen dat al gerealiseerd is, als groen dat wel in de plannen is opgenomen, maar nog moet worden gerealiseerd.

Opmerkingen:

1. Het blijkt dat het aantal groenwaarde equivalenten in de nieuwe situatie hoger is dan in de oorspronkelijke situatie (816.846 t.o.v. 692.055). Dit een toename van ruim 18%
2. Bij de nieuwe situatie t.o.v. de oude situatie is er een verschuiving te zien naar de hogere kwaliteitsklassen.
3. Dat er voor de lage kwaliteitsklasse C bij de categorie bomen in de nieuwe situatie meer bomen dan in de oude situatie vermeld staan, heeft een specifieke oorzaak. Het in de tabel genoemde aantal 1.565 heeft betrekking op bomen die een haag vormen. Het bleek dat bomen die een haag

vormen niet goed waren onder te brengen in de bestaande categorie-indeling en er is uiteindelijk gekozen om ze onder te brengen in de laagste categorie (C) bij bomen. In het nu voorliggende Groencompensatiebeleidsplan is een aparte categorie toegevoegd voor de bomen die een haag vormen

4. Een deel van compensatie is gerealiseerd door bomen met een duurzame en beschermde standplaats (bomen A1 en A2) . Dit is een investering in de kwaliteit op de langere termijn.

BIJLAGE 2 BEREKENINGWIJZE VOOR DE WAARDEBEPALING VAN BOMEN

Om per categorie een gemiddelde waarde per boom te bepalen is gebruik gemaakt van een afgeleide van de methode Raad. Bij de methode Raad wordt op basis van een aantal variabelen de waarde van de boom berekend. De uitgangswaarde wordt gevormd door de eenheidsprijs per cm² voor een soortklasse die wordt vermenigvuldigd met de (gemiddelde) stamoppervlakte. Vervolgens wordt de uitgangswaarde nog met een aantal correctiefactoren vermenigvuldigd om de uiteindelijke waarde van de boom te berekenen. Van deze correctiefactoren is de standplaats en plantwijze, samen met de uitgangswaarde, gebruikt om de verschillen in waardering per categorie tot uitdrukking te brengen. Bij de overige correctiefactoren is uitgegaan van de gemiddelde waarde.

De onderstaande tabel vermeldt de gehanteerde waarden van de uitgangswaarden en correctiefactoren die gebruikt zijn om de gemiddelde waarde per categorie bomen te bepalen.

Uitgangswaarde	Categorie A	Categorie B	Categorie C
Eenheidsprijs per soort in cm ²	8.73 (veredeld/traag)	6.79 (veredeld/normaal)	4.85 (veredeld/snel)
Stamoppervlakte in cm ²	4000	2000	1000
Correctiefactoren			
Standplaatsfactor	0,9 (zeer intensief)	0,6 (extensief)	0,4 (zeer extensief)
Plantwijzefactor	0,9 (staat/laanbomen)	0,8 (groep)	0,8 (groep)
Afschrijvingsfactor	0,8 (gemiddelde waarde)	0,8 (gemiddelde waarde)	0,8 (gemiddelde waarde)
Onderhoudsindicatie	0,7 (gemiddelde waarde)	0,7 (gemiddelde waarde)	0,7 (gemiddelde waarde)
Conditie	0,5 (gemiddelde waarde)	0,5 (gemiddelde waarde)	0,5 (gemiddelde waarde)
Herplantindicatie	0,95 (gemiddelde waarde)	0,95 (gemiddelde waarde)	0,95 (gemiddelde waarde)
Waarde afgerond op € 500	7.500	1.500	500
Waarde in groenwaarde equivalenten	750	150	50

Voor de berekening van de waarde van een monumentale boom is als representatief voorbeeld een rode beuk in het stadsdeel van 40 jaar oud gekozen. Deze boom heeft een waarde van € 75.000. Voor een volwaardige monumentale boom is uitgegaan van leeftijd van 80 jaar. De waarde van een rode beuk van deze leeftijd bedraagt € 150.000. In groenwaarde equivalenten is dit 15.000.